

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2019

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Сокольник С.В. (відповідальний секретар), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Паліброда Н.М., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Хлуновська Л.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 17 квітня 2019 р.). – Чернівці, 2019. – 579 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол №8 від 28 березня 2019 року).

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИВЧЕННЯ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ

В.Т. Бачинський, О.Я. Ванчуляк, М.С. Гараздюк, Ю.В. Саркісова

Кафедра судової медицини та медичного правознавства

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Судова медицина – одна із фундаментальних морфологічних наук, вивчення якої є основою для формування не лише експертного, а й клінічного мислення. Адже саме набуті знання з морфологічних дисциплін є не лише базовими, але в подальшому необхідними для практичної діяльності кожного лікаря.

Однак необхідно зазначити, що викладання даного предмету, зокрема для іноземних студентів, у вищих медичних навчальних закладах має низку особливостей. Студенти-іноземці вивчають судову медицину за навчальними програмами та планами, які прийняті в українських медичних вузах із урахуванням особливостей проведення судово-медичних досліджень відповідно до кримінально-процесуального кодексу України.

Під час практичних занять студенти-іноземці беруть участь у проведенні судово-медичних експертиз трупів та обстеженні живих осіб у відділеннях бюро судово-медичної експертизи. Також на базі кафедри практичні заняття проводяться з використанням мікропрепаратів та ілюстраційного матеріалу: таблиці, схеми, ілюстрації, мультимедійні презентації. Все це застосовується для покращення експертних та клінічних навичок на практичних заняттях.

Безсумнівно, в порівнянні з викладанням українською мовою, викладання англійською потребує більше праці, терпіння, уваги, самовіддачі і витрат енергії з боку викладача. Як правило, вже на першому занятті звертають на себе увагу відмінності в рівні не тільки загальної, а й мовної підготовки студентів. Найчастіше ці два показники відповідають один одному за якістю. Так студенти, які мають досить високий рівень знання мови, зазвичай добре засвоюють матеріал і здатні в повному обсязі викладати свої знання як усно, так і письмово. В той час, як студенти з низьким рівнем мовної підготовки, як правило, несумлінно ставляться до занять, мають численні пропуски, нерегулярно готуються до предмету. Найчастіше ці студенти зазнають труднощів у розумінні суті прочитаного, викладенні своїх думок або взагалі не можуть дати відповідь навіть на прості запитання.

У певної частини студентів недостатнє знання мови, якою проводиться навчання, створює перешкоду для успішного оволодіння предметом і позначається на результатах навчання. Можливо, в зв'язку з цим було б доцільно перед зарахуванням студента в університет проводити тестування з визначення рівня мовної підготовки. Для студентів з недостатнім рівнем мовної підготовки були б корисними заняття з вивчення англійської мови в рамках програми, передбаченої для україномовних студентів. Також, без сумніву, позитивно відзначиться на якості знань іноземних студентів ЗНО з мови навчання після закінчення першого курсу університету. Однак

іноземні здобувачі вищої освіти, які мають міжнародний сертифікат з рівнем знань не менше B1, повторно здавати іспит не будуть.

Хочемо звернути увагу, що навчання у нашому університеті забезпечує не лише підготовку лікаря європейського зразка, але й отримання студентами-іноземцями диплому, що дозволяє працювати в будь-якій країні Європи. Адже кредитно-модульна система навчання передбачає відповідність наших програм до світових дисциплін. Саме тому особливої ваги набуває легалізація та верифікації дипломів, отриманих в Україні, на батьківщині випускників. Наприклад, студенти із Індії, які є більшістю студентів-іноземців нашого вузу, для отримання дозволу на проведення лікарської практики повинні зареєструватися у Медичній Раді Індії – Medical Council of India та успішно скласти відповідний тест професійної компетентності, який містить питання із фундаментальних та клінічних дисциплін, зокрема із судової медицини. Саме тому викладачі кафедри широко використовують тестову форму контролю знань студентів, що навчаються англійською мовою. Дана система оцінювання сприяє активації пізнавального процесу, а також дозволяє викладачам якісно і водночас швидко оцінити кожного студента. Так впровадження кредитно-модульної системи, перехід до інноваційних технологій у навчальному процесі (сервер дистанційного навчання Moodle, електронний журнал), а також тестування спрямовані на кінцеву мету - поліпшити знання студентів.

Отже, в медичному вузі головним завданням педагогічного процесу під час вивчення судової медицини є навчити студентів застосовувати знання, вміння та навички у вирішенні на практиці типових завдань. Беручи до уваги особливості роботи з іноземними студентами і, зокрема, викладання предмета англійською мовою, доцільно використовувати новітні педагогічні технології, що дає можливість розвинути у студентів-іноземців самостійність, активність, логіку, здатність до пошуку та використання нової інформації.

STEM-EDUCATIONAL ELEMENTS FOR MEDICAL STUDENTS

T.V. Biriukova, O.I. Olar, V.I. Fediv, O.Y. Mykytiuk

Department of Biological Physics and Medical Informatics

Higher State Educational Establishment of Ukraine

«Bukovinian State Medical University», Chernivtsi

Nowadays the society is characterized by a rapid growing and dissemination of information technologies in manufacturing, medicine, everyday life etc. A request for specialists who are able to use their skills in non-standard situations, to make quick decisions, to take responsibility for the decisions and actions, with appropriate professional competencies increases continuously. In recent years, the principles of STEM-education are being implemented in a high school for training of highly skilled modern specialists and the education modernization.

The concept of STEM education was first proposed by American bacteriologist R. Colwiel in the 1990s; it has been actively used since the 2000s.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ	
Л.М. Юр'єва.....	430
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
О.І. Юрків, О.В. Макарова.....	431
МЕТОД «МОЗКОВОГО ШТУРМУ» У ВИВЧЕННІ КУРСУ БІООРГАНІЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ	
І.М. Яремій.....	433
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ	
Е.Ц. Ясинська.....	434
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН.....	436
THE PECULIARITIES OF EDUCATIONAL -METHODICAL WORK IN TEACHING OF HUMAN ANATOMY OF FOREIGN STUDENTS	
О.Р. Antoniuk, F.D. Marchuk, М.Р. Kavun.....	436
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИВЧЕННЯ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ	
В.Т. Бачинський, О.Я. Ванчуляк, М.С. Гараздюк, Ю.В. Саркісова.....	438
STEM-EDUCATIONAL ELEMENTS FOR MEDICAL STUDENTS	
T. V. Biriukova, O.I. Olar, V.I. Fediv, O. Y. Mykytiuk.....	439
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
Л.Я. Вилка.....	440
ВИКЛИКИ ДО ВИКЛАДАННЯ БІОСТАТИСТИКИ У РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Л.Й. Власик.....	442
ВПРОВАДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ ПІДВИЩИТЬ ЯКІСТЬ ПРАКТИЧНО- ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У СТУДЕНТІВ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ	
М.Д. Гресько.....	443
ВИБІР СТРАТЕГІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ	
Н.В. Гринько, І.Г. Герасим'юк, Р.І. Рудницький.....	444
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА ІНФОРМАТИКА» ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ	
О.В. Гуцул.....	446
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У КЛІНІЧНІЙ ОРДИНАТУРІ З ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ	
О.І. Денисенко, Ю.П. Карвацька, Л.О. Гулей.....	447